

KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUẢNG BÌNH NĂM 2009 VÀ ĐỊNH HƯỚNG HOẠT ĐỘNG NĂM 2010

TS. TRẦN TIỀN DŨNG

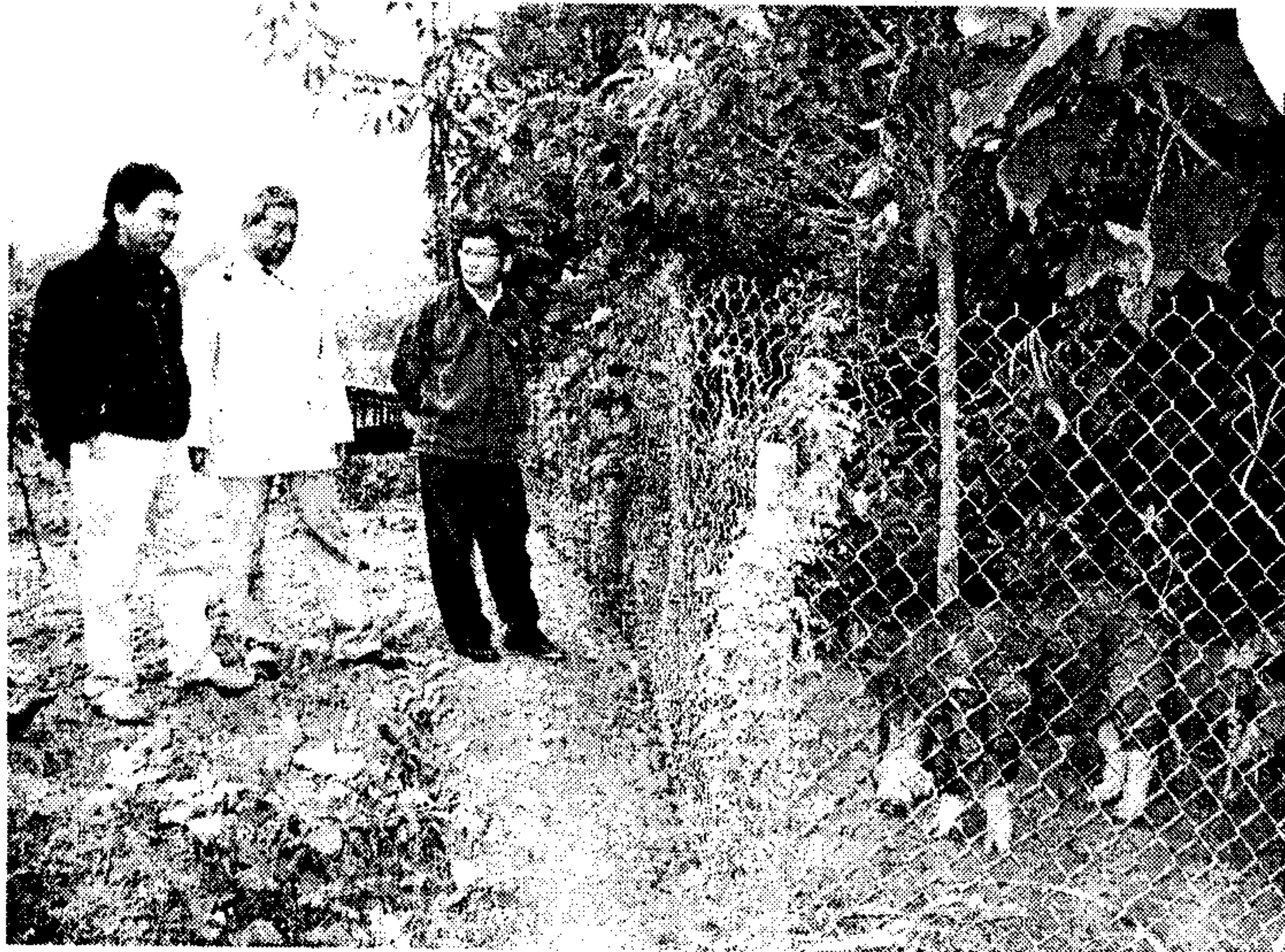
Năm 2009, năm bản lề của kế hoạch 5 năm 2006 - 2010 và là năm thứ 4 triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ X, Nghị quyết Đại hội tỉnh Đảng bộ lần thứ XIV. Phát huy những kết quả đạt được trong năm 2008, hoạt động khoa học và công nghệ Quảng Bình đã bám sát thực hiện các chương trình, mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, nhằm từng bước nâng cao hiệu quả các hoạt động KH&CN theo hướng gắn kết KH&CN với sản xuất và đời sống, đổi mới công nghệ làm cho hoạt động KH&CN thực sự trở thành nguồn động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Quảng Bình.

Trong năm qua, Sở Khoa học và Công nghệ (KH&CN) Quảng Bình đã nghiên cứu nắm bắt thực tiễn hoạt động và các xu thế phát triển để tham mưu, đề xuất, cung cấp những luận cứ khoa học cho cấp uỷ Đảng, chính quyền địa phương trong việc hoạch định các chủ trương, chính sách trong lĩnh vực KH&CN góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Trong đó, Sở KH&CN đã chủ trì cùng các Sở, Ban, Ngành trong tỉnh tham mưu cho Tỉnh uỷ, UBND tỉnh ban hành Chiến lược phát triển khoa học và Công nghệ giai đoạn 2010 - 2020; Quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy Sở Khoa học và Công nghệ theo Thông tư liên bộ số 05/2008/TTLB- KKHCN- BNV; Phê duyệt Danh mục đề tài, dự án nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ thực hiện năm 2009; ban hành các văn bản chỉ đạo về việc tăng cường công tác quản lý đo lường tại các chợ, trung tâm thương mại và triển khai quản lý đo lường và chất lượng nước sạch trên địa bàn tỉnh. Phối hợp với Ban tuyên giáo tỉnh uỷ, Liên hiệp các hội KHKT tham mưu Ban Thường vụ tỉnh uỷ ban hành chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 27- NQ/TW “Về xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa”; Tổng kết 10 năm

thực hiện Chỉ thị số 45/CT-TW ngày 11 tháng 11 năm 1998 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh hoạt động của Liên hiệp các Hội khoa học và kỹ thuật. Ngoài ra, Sở KH&CN đã tham mưu và chủ trì tổ chức Hội thảo “Khoa học và Công nghệ Bình - Trị - Thiên liên kết và phát triển” nhân dịp kỷ niệm 20 năm ngày tái lập tỉnh.

Nhờ làm tốt công tác tham mưu và hướng dẫn, hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, cũng như công tác quản lý nhà nước về KH&CN đã có những khởi sắc, nhất là việc đổi mới phương thức tuyển chọn đề tài, tuyển chọn tổ chức và cá nhân chủ trì, đổi mới quy trình quản lý việc triển khai và nghiệm thu kết quả nghiên cứu. Do vậy, các đề tài nghiên cứu khoa học đã bám sát các nhiệm vụ chính trị trọng tâm của địa phương, nhất là các chương trình kinh tế - xã hội trọng điểm của tỉnh. Trong năm qua, đã có 16 đề tài, dự án nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ cấp tỉnh được nghiệm thu, xét duyệt đề cương và phê duyệt kinh phí 12 đề tài, dự án. Triển khai hàng chục mô hình KH&CN cấp huyện, thành phố như: Ứng dụng tiến bộ kỹ thuật giống lúa TBR1 vào sản xuất vùng sâu các xã Gia Ninh, Võ Ninh, Vạn Ninh, Huyện Quảng Ninh; Mô hình sản xuất Nhím Giống tại huyện Bố

Trạch; Mô hình sản xuất giá thể, ươm trồng và phát triển một số loài hoa cây cảnh ở đô thị Đồng Hới; Mô hình sản xuất nấm ăn và nấm dược liệu tại xã Cao Quảng huyện Tuyên Hoá... Ngoài ra, Sở đã trình Bộ Khoa học và Công nghệ phê duyệt dự án: “Xây dựng mô hình sản xuất và sử dụng phân nén hữu cơ - vô cơ bằng công nghệ sinh học ở quy mô cộng đồng thôn, xã phục vụ sản xuất nông nghiệp tại huyện Lệ

Lãnh đạo Sở KH&CN kiểm tra mô hình nuôi lợn Khua tại huyện Minh Hóa

Ảnh: TL

Thủy” thuộc Chương trình “Xây dựng mô hình ứng dụng và chuyển giao khoa học và công nghệ phục vụ phát triển kinh tế - xã hội nông thôn và miền núi giai đoạn đến năm 2010”; “Xây dựng mô hình ứng dụng công nghệ sản xuất giống hoa và hoa thương phẩm chất lượng cao tại Quảng Bình”.

Nhìn chung, công tác quản lý đề tài, dự án đã có những chuyển biến tích cực theo đúng quy trình của Hệ thống quản lý chất lượng ISO 9001:2000, các đề tài đã cung cấp luận cứ khoa học cho việc hoạch định chiến lược, quy hoạch, kế hoạch và các chương trình, dự án đầu tư phát triển kinh tế - xã hội, góp phần chuyển dịch cơ cấu sản xuất, cơ cấu mùa vụ, xoá độc canh và

dần dần hình thành tập quán sản xuất hàng hoá, góp phần xoá đói, giảm nghèo và tăng trưởng kinh tế ổn định.

Hoạt động quản lý công nghệ, sở hữu trí tuệ, an toàn bức xạ hạt nhân đã có những chuyển biến tích cực trong việc thẩm tra, thẩm định các dự án đầu tư phát triển trên địa bàn. Công tác an toàn bức xạ hạt nhân sử dụng trên địa bàn đều được đăng ký và kiểm soát, trong đó đã tổ chức việc khai báo, đăng ký, cấp giấy phép và kiểm tra 4 cơ sở có sử dụng các nguồn phóng xạ, thiết bị bức xạ.

Công tác bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp ngày càng được chú trọng, đặc biệt là đối với loại nhãn hiệu hàng hoá truyền thống và có chất lượng cao trên địa bàn. Trong đó, đã hướng dẫn các doanh nghiệp, các tổ chức, cá nhân về thủ tục đăng ký nhãn hiệu hàng hoá cho 6 tổ chức, cá nhân thực hiện đăng ký bảo hộ nhãn hiệu hàng hoá tại Cục sở hữu trí tuệ và có 12 văn bằng đã được cấp. Tổ chức triển khai thực hiện dự án: Xây dựng chỉ dẫn địa lý “Đồng Hới” cho sản phẩm nước mắm do các cơ sở thuộc thành phố Đồng Hới sản xuất thuộc chương trình hỗ trợ phát triển tài sản trí tuệ của doanh nghiệp thực hiện giai đoạn 2009 - 2010.

Trong năm 2009, hoạt động Thanh tra KH&CN đã có nhiều thành tích nổi bật, đặc biệt trong phòng chống sản xuất, kinh doanh hàng giả, hàng kém chất lượng, gian lận trong đo lường, an toàn bức xạ hạt nhân và tranh chấp trong sở hữu công nghiệp. Hoạt động Thanh tra đã góp phần rất lớn trong việc bảo vệ quyền lợi chính đáng và hợp pháp của người tiêu dùng, đảm bảo công bằng xã hội. Trong tổng số 30 lượt cơ sở được thanh kiểm tra, Thanh tra Sở KH&CN đã phát hiện 5 cơ sở vi phạm Pháp lệnh Đo lường và Luật Chất lượng sản phẩm hàng hoá, phạt tiền 70.500.000 đồng và thu giữ 910 chiếc mũ bảo hiểm

không đúng chất lượng. Qua công tác thanh tra, các cơ sở vi phạm đều thừa nhận các hành vi vi phạm và chấp hành nghiêm túc các quyết định xử lý của Thanh tra Sở. Với những thành tích trên, Ban chỉ đạo 127 của Trung ương đã tặng bằng khen cho tập thể Sở KH&CN Quảng Bình và 01 cá nhân Phòng Thanh tra vì đã có thành tích trong công tác đấu tranh chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại năm 2009.

Hoạt động quản lý Nhà nước về Tiêu chuẩn - Đo lường - Chất lượng đã có nhiều đóng góp tích cực phục vụ sản xuất kinh doanh và đời sống xã hội trên địa bàn của tỉnh, đảm bảo đo lường được thống nhất và chính xác; góp phần ổn định và nâng cao chất lượng sản phẩm của các doanh nghiệp địa phương, chất lượng hàng hoá thiết yếu lưu thông trên thị trường đã được kiểm soát, quyền lợi của người tiêu dùng được bảo vệ. Trong năm 2009, Chi cục Tiêu Chuẩn - Đo lường - Chất lượng đã tiến hành lấy mẫu kiểm tra chất lượng sản phẩm: 60 lượt cơ sở. Hướng dẫn xây dựng tiêu chuẩn cơ sở và công bố tiêu chuẩn chất lượng sản phẩm hàng hoá cho 10 sản phẩm; Kiểm định và hiệu chuẩn 12.642 phương tiện đo các loại, trên các lĩnh vực như: Khối lượng, dung tích, áp suất, điện, taximet...; Thử nghiệm chất lượng 11.035 mẫu các loại thuộc các lĩnh vực hóa lý, vi sinh, môi trường, cơ lý vật liệu xây dựng; Thực hiện công tác kiểm tra hàng hoá xuất nhập khẩu 5 lô hàng với 5.000 sản phẩm đạt yêu cầu tiêu chuẩn. Bên cạnh đó, Chi cục đã tham mưu với Sở tổ chức triển khai áp dụng hệ thống quản lý chất lượng ISO 9001-2000 cho 26 cơ quan hành chính Nhà nước trên địa bàn tỉnh như: Văn phòng UBND các huyện Lê Thủy, Quảng Ninh, Bố Trạch, Quảng Trạch, Tuyên Hoá, Minh Hoá, Văn phòng các Sở Xây dựng, Sở Lao động, Thương binh và Xã hội, Sở Tài nguyên và Môi trường...; Hướng dẫn xây dựng hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn quốc tế ISO 9001:2000 tại Công ty cổ phần cơ giới và xây dựng tổng hợp Quảng Bình. Công ty Bình Lợi...

Hoạt động Thông tin KH&CN đã tập trung vào việc thực hiện các chuyên mục trên sóng phát thanh truyền hình, Báo Quảng Bình và Tập san Thông tin KH&CN nhằm thông tin tuyên truyền về những chủ trương, chính sách và hoạt động khoa học và công nghệ của tỉnh, phổ biến những kỹ thuật tiên bộ phục vụ sản xuất và đời sống với nội dung phong phú, đa dạng trên tất cả các lĩnh vực khoa học. Công tác tin học đã bám sát các mục tiêu quốc gia, trong đó chú trọng việc ứng dụng CNTT trong điều hành và quản lý. Trong năm qua, Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN đã số hóa, cập nhật cơ sở dữ liệu thư viện điện tử tổng hợp đa ngành phục vụ công tác lưu trữ, tra cứu và chuyên giao; đã tham gia và hoàn thành tốt trong các hoạt động CNTT của tỉnh và Sở giao; công tác dịch vụ CNTT và thông tin KH&CN được đẩy mạnh. Đặc biệt, trong năm 2009, hoạt động thông tin KH&CN đã tuyên truyền nhiều hoạt động trọng đại của ngành như: Hội thảo khoa học: “KH&CN Bình - Trị - Thiên liên kết và phát triển”, Kỷ niệm 20 năm ngành KH&CN Quảng Bình và kỷ niệm 50 ngày thành lập ngành KH&CN Việt Nam.

Hoạt động ứng dụng tiên bộ khoa học công nghệ được đẩy mạnh, nhiều tiến bộ KH&CN đã được chuyên giao vào địa bàn, mang lại hiệu quả thiết thực. Trung tâm Ứng dụng tiên bộ khoa học công nghệ đã tổ chức triển khai một số dự án mô hình sản xuất thử, thử nghiệm làm luận cứ khoa học, đảm bảo độ tin cậy trong việc khuyến nghị nhân rộng trên địa bàn như dự án ứng dụng công nghệ mô hom trong sản xuất giống cây lâm nghiệp cao sản phục vụ phát triển trồng rừng tại Quảng Bình thuộc chương trình xây dựng mô hình ứng dụng và chuyên giao KH&CN phục vụ phát triển kinh tế - xã hội nông thôn, miền núi; Tổ chức nuôi tôm thẻ chân trắng tại khu thực nghiệm xã Ngư Thủy Bắc và sản xuất các giống nấm cung cấp cho các hộ sản xuất trên địa bàn tỉnh.

Song song với hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, hoạt

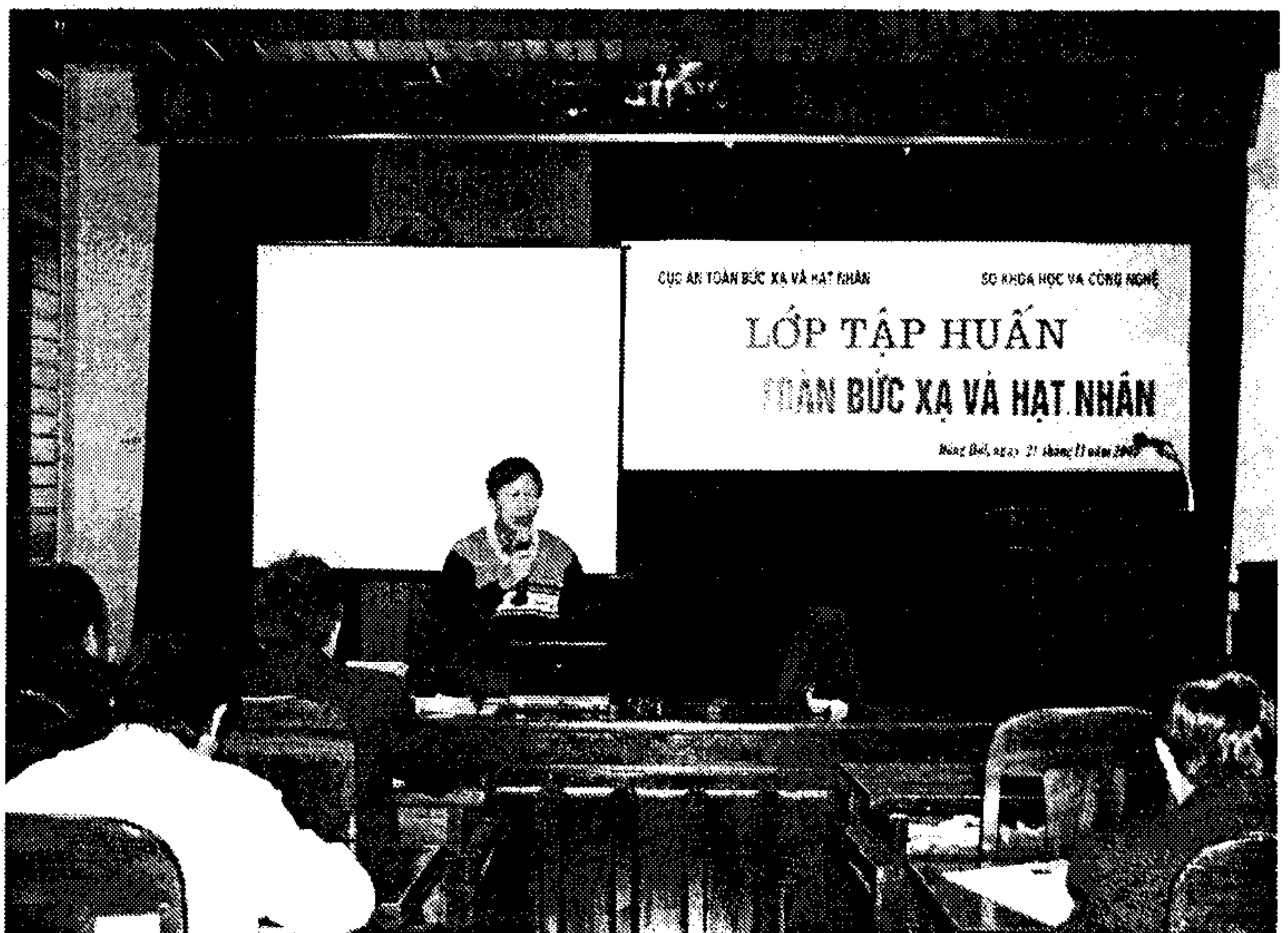
động quản lý Nhà nước về KH&CN, tiềm lực KH&CN đã được tăng cường cả về hạ tầng cơ sở vật chất, nguồn lực tài chính, nguồn lực thông tin và đội ngũ cán bộ KH&CN. Trong đó, cơ sở vật chất ngày càng được đầu tư xây dựng đồng bộ và hiện đại, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của hoạt động KH&CN. Đội ngũ cán bộ KH&CN được tăng cường, thường xuyên có chính sách đào tạo và đào tạo lại để nâng cao năng lực tiếp thu tri thức KH&CN mới. Hiện nay, có 2 cán bộ đang làm việc nghiên cứu sinh, 3 cán bộ học Thạc sỹ, 2 cán bộ được đào tạo ngoại ngữ theo đề án 165.

Cũng trong năm qua, Sở KH&CN đã phối kết hợp với Tỉnh Đoàn, Liên đoàn Lao động Tỉnh, Liên hiệp các Hội KH&KT tổ chức thành công Hội thi sáng tạo kỹ thuật Quảng Bình lần thứ III. Kết quả, Ban Tổ chức đã trao 2 giải nhất, 4 giải nhì, 4 giải ba và 4 giải khuyến khích cho các cá nhân, tập thể có những sáng kiến, giải pháp đáp ứng tốt các yêu cầu của hội thi và chọn ra được 04 giải pháp tham dự Hội thi sáng tạo kỹ thuật toàn quốc lần thứ X. Hội thi đã tạo ra một sân chơi sáng tạo cho đội ngũ cán bộ làm khoa học công nghệ của tỉnh nhà, là nơi được thể hiện các tài năng và trí tuệ của đông đảo quần chúng nhân dân lao động. Thông qua hội thi đã khuyến khích và tạo động lực cho phong trào thi đua lao động sáng tạo của các tầng lớp nhân dân trên mọi lĩnh vực, nhằm mang lại những hiệu quả thiết thực trong sản xuất và đời sống, góp phần vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh trên con đường công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Nhìn lại năm 2009, hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, hoạt động quản lý Nhà nước về KH&CN đã kế thừa những thành quả từ trước và đạt được những kết quả

thiết thực, đó là thực hiện việc đổi mới quy chế quản lý đề tài, dự án nhằm nâng cao chất lượng đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Các đề tài, dự án chủ yếu tập trung vào 5 chương trình phát triển kinh tế và văn hoá - xã hội trọng điểm của tỉnh phục vụ quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp nông thôn. Kết quả nhiều đề tài mang tính ứng dụng cao vào điều kiện cụ thể ở tỉnh ta. Một số kết quả đề tài, dự án đã chuyển giao cho các cơ quan, đơn vị trong tỉnh nghiên cứu sử dụng. Đã chú trọng công tác áp dụng các thành tựu KH&CN tiên tiến trong mọi lĩnh vực phát triển kinh tế, xoá đói giảm nghèo.

Việc tăng cường quản lý Nhà nước về công nghệ góp phần nâng cao hiệu quả của các dự án đầu tư. Đã tiếp nhận nhiều công nghệ mới tiên tiến vào địa phương tạo ra các sản phẩm chất lượng. Hoạt động Tiêu chuẩn - Đo lường - Chất lượng đã góp phần ổn định và nâng cao chất lượng các sản phẩm chủ yếu của địa phương. Bên cạnh công tác quản lý chất lượng, công tác quản lý đo lường đã đáp ứng được yêu cầu cơ bản hoạt động kiểm định Nhà nước tại địa phương. Đặc biệt là việc phổ biến và đưa vào áp dụng các hệ thống quản lý chất

Cục Sở hữu trí tuệ tổ chức tập huấn về an toàn bức xạ và hạt nhân tại Quảng Bình

Ảnh: TL

lượng tiên tiến theo tiêu chuẩn quốc tế tại các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh, góp phần tôn vinh hàng hoá của các doanh nghiệp Quảng Bình trên thị trường. Công tác thử nghiệm chất lượng phục vụ kịp thời trong phát hiện và xử lý việc sản xuất, lưu thông buôn bán hàng giả, hàng kém chất lượng; đồng thời đã cung cấp các số liệu pháp lý phục vụ hoạt động quản lý khoa học công nghệ và môi trường và các hoạt động khác.

Hoạt động thông tin KH&CN đã có nhiều cố gắng tích cực, góp phần không nhỏ trong việc đưa thông tin KH&CN về đến cơ sở, đến vùng sâu, vùng xa và đã cung cấp được nhiều luận cứ khoa học quan trọng trong quá trình quản lý KH&CN trên địa bàn... Công tác xây dựng và phát triển tiềm lực khoa học và công nghệ được tăng cường.

Bước vào năm 2010, năm cuối của kế hoạch 5 năm 2006 - 2010, hoạt động KH&CN tỉnh Quảng Bình tiếp tục phát huy tính chủ động sáng tạo và tập trung thực hiện một số nhiệm vụ trọng tâm sau:

- Tăng cường công tác quản lý nhà nước về hoạt động khoa học công nghệ. Tiếp tục đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ nhằm xây dựng luận cứ khoa học phục vụ quá trình ra quyết định về chủ trương, chính sách, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội tỉnh nhà.

- Thực hiện tốt chức năng quản lý nhà nước về công nghệ, sở hữu trí tuệ, an toàn bức xạ hạt nhân và đăng ký hoạt động KH&CN. Tiếp tục triển khai chương trình khoa học và công nghệ phục vụ hội nhập giai đoạn 2006 - 2010. Phối hợp với Liên hiệp các hội khoa học và kỹ thuật triển khai hội thi sáng tạo kỹ thuật toàn tỉnh lần thứ IV (2010- 2011).

- Thực hiện tốt chức năng quản lý Nhà nước về TC-ĐL-CL góp phần nâng cao chất lượng sản phẩm các hàng hoá chủ yếu của địa phương, Chú trọng hướng dẫn và hỗ trợ kỹ thuật cho các doanh nghiệp trên địa bàn; Mở rộng và nâng cao năng lực kiểm định, kiểm nghiệm phục vụ tốt yêu

cầu quản lý nhà nước, đảm bảo công bằng xã hội trong mua bán và giao nhận, chống sản xuất và kinh doanh hàng giả, hàng kém chất lượng, bảo vệ quyền lợi chính đáng của người tiêu dùng và các nhà sản xuất, phục vụ đắc lực cho các nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương và khu vực. Triển khai hoạt động về hàng rào kỹ thuật trong thương mại.

- Ứng dụng các tiến bộ khoa học và công nghệ vào sản xuất và đời sống, đổi mới và nâng cao trình độ công nghệ phù hợp với điều kiện, năng lực của địa phương góp phần đa dạng hoá sản phẩm hàng hoá trong tỉnh.

- Nâng cao năng lực nghiên cứu triển khai, xây dựng các mô hình trình diễn nhằm chuyển đổi cơ cấu kinh tế tiến tới tăng trưởng ổn định, tăng tỷ trọng ngành công nghiệp và dịch vụ góp phần giải quyết việc làm, xoá đói giảm nghèo nâng cao đời sống nhân dân.

- Đẩy mạnh hoạt động thông tin tuyên truyền và phổ biến hoạt động KH&CN trên địa bàn tỉnh.

- Tăng cường xây dựng cơ sở vật chất cho hoạt động khoa học công nghệ; Thông tin khoa học công nghệ; Xây dựng khu thực nghiệm Trung tâm Ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ; Xây dựng nhà làm việc Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN; Mở rộng và nâng cao năng lực, kiểm định, kiểm nghiệm và hiện đại hoá văn phòng.

Nhìn lại một năm qua, dù còn nhiều khó khăn và thách thức từ cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới, dù điều kiện trình độ phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Quảng Bình còn ở mức khiêm tốn, nhưng với sự hợp tác của các ban, ngành, các địa phương, các đơn vị trong lĩnh vực KH&CN và tập thể cán bộ, công chức, viên chức ngành KH&CN Quảng Bình đã nỗ lực phấn đấu vượt lên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, góp phần vào tiến trình phát triển kinh tế - xã hội, đẩy mạnh sự nghiệp CNH - HĐH, xây dựng quê hương Quảng Bình ngày càng giàu mạnh, văn minh.

T.T.D